

ב"ל (חיפה) 11-10-21661 - ד"ר קרן זיסמן נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (חיפה) 21661-10-11 - ד"ר קרן זיסמן נ' המוסד לביטוח לאומי מוחזע עובדה חיפה
ב"ל (חיפה) 21661-10-11

ד"ר קרן זיסמן

ע"י ב"כ עוז סירוטה

נגיד

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עוז חן

בית דין אזרוי לעובדה בחיפה

[05.02.2013]

השופטת עפרה ורבנר

מציג עובדים - נפתלי פאר

מציג מעסיקים - עאסי לורנס

החלטה

1. לפנינו בקשה להפניית שאלות הבהרה למומחה - יועץ רפואי מטעם בית הדין, פרופ' רפאל אדר.

הבהרה

הננו מפנים את המומחה לכך שעליו ליתן תשובהו, אך ורק על סמך התשתיות העובdotית שנקבעה ע"י בית הדין, ועל סמך ידיעותיו המקצועיות, ולא תוך בירור או התייחסות עובdotית לנעשה במחלקות קרדיוולוגיות אחרות, הגם שבנסיבות המקorra החירות, אין ספק, שפנויתו של המומחה להטייעצות עם מומחה בתחום הקרדיוולוגיה, הייתה מובנת ונעשתה בתום לב.

2. לאחר עיון בבקשת ובתגובה הצד שכנגד, ומאחר ודרך המלך הינה לאפשר לצדים להפנייה למומחה שאלות הבהרה (ע"י הנחיות הנשיא בדבר מינוי מומחים יועצים רפואיים - הנחה 1/10 מ-13.4.10), הננו מחליטים להפנות למומחה השאלות הבאות:

א. המומחה בחוות דעתו צין בתשובה ב', כי:

"תנאי העבודה לא גרמו לקרישות היתר של הדם ... אבל ... קיימת אפשרות תיאורית - הגם שאינה מבוססת נתונים - שתנאי העבודה תרמו להחמרה התופעות הקליניות".

המומחה מתבקש להסביר, האם ניתן לקבוע באופן פוזיטיבי, שסביר יותר שתנאי העבודה תרמו להחמרה התופעות הקליניות, או שסביר יותר לקבע, כי תנאי העבודה לא תרמו להחמרה תופעות אלה?

ב. ככל שתשובהו של המומחה תהא, שסביר יותר לקבוע שתנאי העבודה תרמו להחמרה התופעות הקליניות, מתבקש המומחה להסביר - מהו שיור השפעת תנאי העבודה על החמרה התופעות הקליניות, בהשוואה לגורם אחרים הטמונה בתובע ואשר אינם קשורים לעובדה?

3. ברכוננו לציין כי בעב"ל 1085/02 המוסד לביטוח לאומי נ. עוזי חן (23.4.02), שב בית הדין הארץ ובהיר, כי דרך המלך הינה להתייר העברת שאלות הבירה למומחה ייעץ רפואי מטעם בית הדין, כל עוד לא מדובר בשאלות וחותם תוק התחשבות בכלל הנוגג בבית הדין לעובדה, כי אין להתייר חקירה נגדית של המומחה בבית הדין, למעט במקרים חריגים, כך שהדרך החילופית שנקבעה בבחינת קביעותיו הרפואיים של המומחה, הינה באמצעות שאלות הבירה.

יתר על כן, בית הדין הארץ חזר והנחה, כי גם אם קיים ספק בדבר הרלוונטיות של השאלה, על בית הדין האזרחי להתיירה כדי שלא למנוע מעב"ל דין את האפשרות להבהיר חוות דעת שיש בה משמעות רבה בקביעת גורל תביעה.

ביב"ע 19575-03-11 דוד בן חמו נ' המוסד לביטוח לאומי (2.6.11), נפסק כי: "בהתחשב במשקל הרוב אשר ניתן בפסקתו של בית דין זה לחוות הדעת הרפואי של המומחה הרפואי/קטיבי, וכן בהתחשב בכך ששאלות הבירה מהוות תחליף לחקרתו הנגדית של המומחה - דרך המלך אשר נקבעה בפסקה הינה הפנית שאלות הבירה בהתאם לבקשת הצד. עם זאת הפנית השאלות אינה נעשית באופן אוטומטי אלא לאחר הפעלת שיקול דעת על ידי בית הדין, ולאחר בחינה - בין היתר - של השאלות הבאות: האם השאלות המבוקשות הן רלוונטיות ומוכנות להבהיר אותן חוות הדעת או להשלימה (דב"ע לו-4-0 המוסד לביטוח לאומי - מרדכי מחובבי, פד"ע ז' 368 (1976)); האם יש בהן כדי לתרום לבירור השאלה העומדת לדין (דב"ע נה/0-1 אסתר שוורצמן - המוסד לביטוח לאומי, מיום 13.4.1995); האם הן שאלות "בתחום הרפואה", להבדיל משאלות עובדיות או שאלות שאין זה מתח ביקודו של המומחה להשיב עליהם (דב"ע מו-0-139 דן יצחק - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע יח 315 (1987); להאן - עניין יצחק); האם השאלות ענייניות או שמא "באות לבחון את מומחיותו של הרופא" בדרך של התפלסוט גרידיא (שם); האם הן מבוססות על העובדות כפי שנקבעו על ידי בית הדין; והאם אין בשאלות ממשום הכבידה מיותרת על המומחה ועל ההליך השיפוטי.

עוד נקבע, כי אין זה רלבנטי אם השאלות "הן טובות ונחוצות" בעיני מי שמוסמך להתייר את הצגתן (عنيין יצחק), ולכן יש לאפשר לשאול אותו שאלות הבירה ללא הקפדה יתר על הרלבנטיות הישירה של אותן שאלות" (בעב"ל 421/09 המוסד לביטוח לאומי - יעקב בן סימון, מיום 8.3.2010).

לאור הנחיות אלה של בית הדין הארץ, היה מקום להיעתר לבקשתה להפניית שאלות הבירה למומחה פרופ' רפאל אדר.

4. "נוסיף כי המומחה הרפואי, אינו חייב להוכיח באזות ובמופתים מהם הגורמים המוכחים למחלת המבוצח. די בכך שיחווה דעתו באופן ברור, על פי מיטב ידיעותיו, מומחיותו ושיפוטו הרפואי, על קיומו או העדרו של קשר סיבתי בין המחלה או הליקוי לבין תנאייה בעובדה." (עיין בעב"ל 215/05 מורייס מגירה נ. המוסד לביטוח לאומי).

5. המומחה ישיב על השאלות במידת האפשר תוך 30 יום.

שכרו של המומחה ישולם מתקציב המדינה באמצעות קופת בית הדין, כמפורט.

ניתנה היום, כ"ה שבט תשע"ג, (05 פברואר 2013), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.